

BRANŻA METALOWA POD PRESJĄ

Aktualne wyzwania,
scenariusze rozwiązań

Raport z badania

Październik 2024

EWA GAWROŃSKA-MICUŃ

członkini zarządu
Bibby Financial Services Polska

Branża metalowa od lat stanowi fundament polskiej gospodarki, dostarczając surowce i półprodukty do kluczowych sektorów, takich jak budownictwo, motoryzacja czy produkcja maszyn. Jednak ostatnie dwa lata przyniosły zarządom tych organizacji wyjątkowo trudne wyzwania: koszty energii, brak pracowników i zmieniające się globalne warunki gospodarcze zmniejszają rentowność firm metalowych. Nie wystarczy już samo zarządzanie kosztami, potrzebne jest inwestowanie w efektywność produkcji. Niestety, jak pokazują nasze rozmowy z partnerami, przestoje w płatnościach skutecznie utrudniają znalezienie kapitału do tego celu.

W Bibby Financial Services współpracujemy z wieloma firmami z sektora metalowego i aż 44% z nich zmagają się z problemem zamrożonych środków w fakturach. Przeciętna zaległość wynosi 100 tys. zł, a co piąta firma deklaruje zaległości rzędu 190 tys. zł i więcej. To poważnie ogranicza dostępu do kapitału potrzebnego na

rozwój firmy, zwłaszcza w sytuacji utrudnionej dostępności do kredytów inwestycyjnych. Rozwiązania takie jak faktoring pozwalają firmom szybciej uwolnić środki z zalegających faktur, co ułatwia planowanie operacyjne i rozwój biznesu.

Niniejszy raport opiera się na badaniach przeprowadzonych przez Keralla Research i analizuje najważniejsze wyzwania branży metalowej. Pokazujemy również, jak nowoczesne technologie i elastyczne rozwiązania finansowe mogą stworzyć nowe możliwości rozwoju. Naszym celem jest wspieranie firm w codziennych działaniach, pomagając im nie tylko przetrwać, ale rozwijać się w coraz bardziej wymagającym otoczeniu.

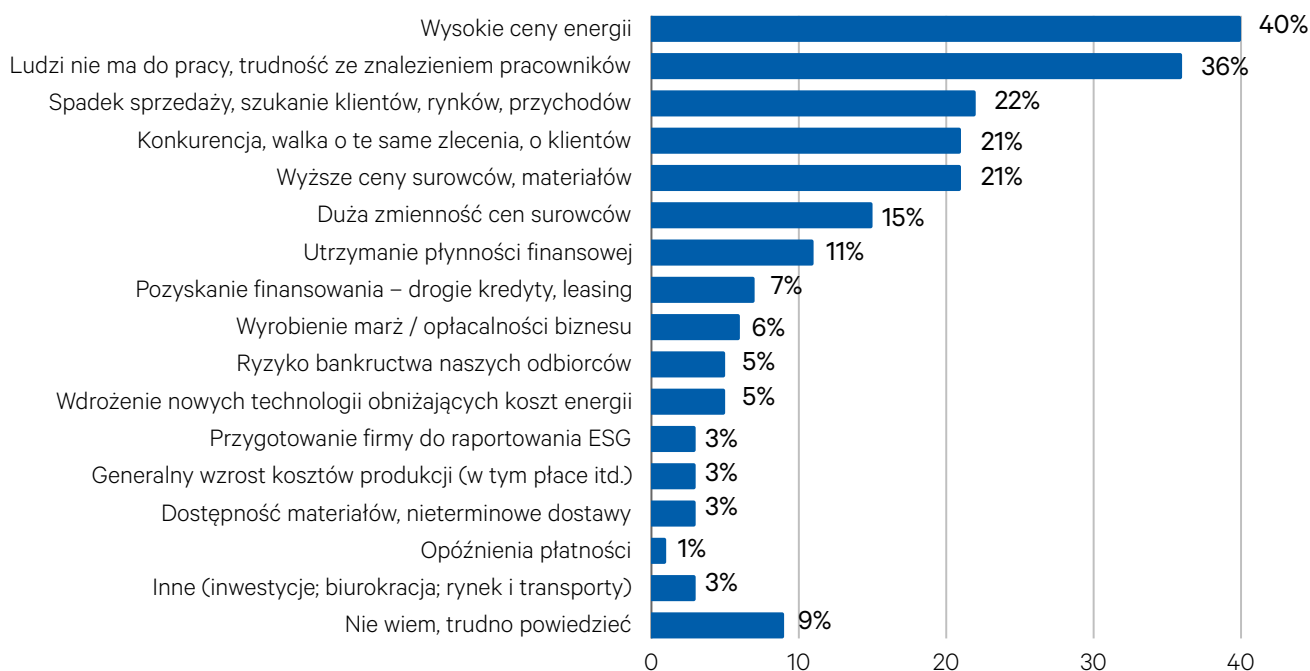

[linkedin.com/in/ewa-gawrońska-micuń](https://www.linkedin.com/in/ewa-gawrońska-micuń)

Branża metalowa w trudnych czasach

Branża metalowa w Polsce od kilku lat boryka się z wyzwaniami, które wpływają na rentowność i stabilność finansową firm działających w tym sektorze. Wysokie koszty energii, trudności w pozyskaniu wykwalifikowanych pracowników oraz zmniejszający się popyt to kluczowe

problemy, które ograniczają możliwość rozwoju firm przetwarzających metale. Te wyzwania, choć obecne w całej gospodarce, w branży metalowej są szczególnie odczuwalne ze względu na specyfikę produkcji oraz wrażliwość na zmiany w kosztach surowców i energii.

Wysokie koszty energii - czy branża metalowa wytrzyma?

Na rentowność firm z branży metalowej bezpośrednio wpływa kryzys energetyczny.

Aż 40 proc. firm wskazuje na ceny energii jako główny problem, który ogranicza ich możliwości operacyjne.

Wzrost kosztów energii w bezpośredni sposób wpływa na marże i konkurencyjność przetwórców metali, którzy w obliczu globalnych wyzwań muszą dostosowywać swoje działania, aby pozostać konkurencyjnymi.

Kryzys kadrowy w branży metalowej – kto wypełni lukę?

Drugim kluczowym wyzwaniem branży metalowej są trudności w pozyskaniu wykwalifikowanych pracowników.

Aż 36 proc. firm wskazuje brak kadry jako jedno z największych ograniczeń w działalności.

Problem ten jest szczególnie odczuwalny w sektorze przetwórstwa metali, który wymaga wysoko wykwalifikowanych specjalistów. Niedobór kadry ogranicza zdolność firm do innowacji oraz realizacji zamówień, co bezpośrednio wpływa na ich pozycję konkurencyjną.

Sektor produkcyjny staje się mniej atrakcyjny w porównaniu do sektora usług, co sprawia, że pozyskanie nowych pracowników staje się coraz większym wyzwaniem.

"Te trudności w pozyskaniu wykwalifikowanych pracowników dotyczą wielu sektorów, jednak w przetwórstwie metali wydają się bardziej dotkliwe. Wynika to z wysokich wymagań wobec pracowników związanych ze specyficznymi technologiami i procesami produkcji."

KATARZYNA PYDYCH

general director Keralla Research

Spadek sprzedaży: czy branża metalowa przetrwa?

Co piąty przetwórcza metali informuje w badaniu o spadku sprzedaży i konieczności szukania nowych klientów, rynków i przychodów. Bez wątplenia jednym z powodów jest katastrofalna kondycja niemieckiej gospodarki i marazm w polskim przemyśle oraz budownictwie.

W tej sytuacji dla 21 proc. respondentów wyzwaniem jest konkurowanie i walka o te same zlecenia na coraz cieńszym rynku, co nie sprzyja budowaniu stabilnej pozycji. Uwagę zwracają przy tym na to istotnie częściej firmy największe, zatrudniające powyżej 250 pracowników.

Według 21 proc. badanych czynnikiem negatywnie wpływającym na kondycję branży są także trudności związane z wyższymi cenami surowców i materiałów. Dla niemal co siódmej firmy problemem jest też duża zmienność tych cen.

Taka sytuacja musi się odbić na kondycji finansowej firm. Dla co 10 wyzwaniem jest utrzymanie płynności finansowej, a dla 7 proc. - pozyskanie finansowania.

„Z przeprowadzonego badania jasno wynika, że przedsiębiorcy zajmujący się przetwórstwem metali mierzą się z trzema podstawowymi wyzwaniami:

wysokimi kosztami energii i surowców, kłopotami z pozyskaniem kadry oraz słabym popytem. Wnioski te nie są zaskoczeniem. Od ponad dwóch lat utrzymuje się słaba koniunktura w europejskim przemyśle, a jednocześnie gwałtownie rosną koszty działalności. W konsekwencji firmy sygnalizują, że mają problem z utrzymaniem satysfakcjonujących marż. Niestety nie widać też jasnych sygnałów, które świadczyłyby o nadchodzącej poprawie koniunktury, która ustabilizowała się na niskim poziomie. Europejski przemysł, jak dotąd bez skutku, postuluje o utworzenie takich ram systemowych, które umożliwiłyby produkcję konkurencyjnej cenowo i pochodzącej ze stabilnych źródeł energii.

W Polsce mamy z tym szczególnie kłopot. Wytwarzany w naszym kraju prąd jest jednym z najdroższych w Europie, a w dodatku jest też obciążony wysokim śladem węglowym. To może być jeden z głównych hamulców dla polskiej gospodarki w najbliższych latach.

Wyzwaniem niezależnym od bieżącej koniunktury na rynku jest wspomniany problem z pozyskaniem pracowników. Sprawa ta dotyczy praktycznie wszystkich sektorów przemysłu. Zachodzące zmiany cywilizacyjne sprawiają, że podaż pracowników na rynku pracy jest niewystarczająca. Dodatkowo sektor produkcyjny wydaje się mniej atrakcyjnym miejscem pracy niż np. usługi. Jest to trend ogólnoeuropejski, który w najbliższych latach trudno będzie zmienić.”

ANDRZEJ MICHALSKI-STĘPKOWSKI
prezes Stowarzyszenia Stal Nierdzewna
oraz Polskiego Stowarzyszenia Aluminium

Miliony zamrożone w fakturach – walka o płynność trwa

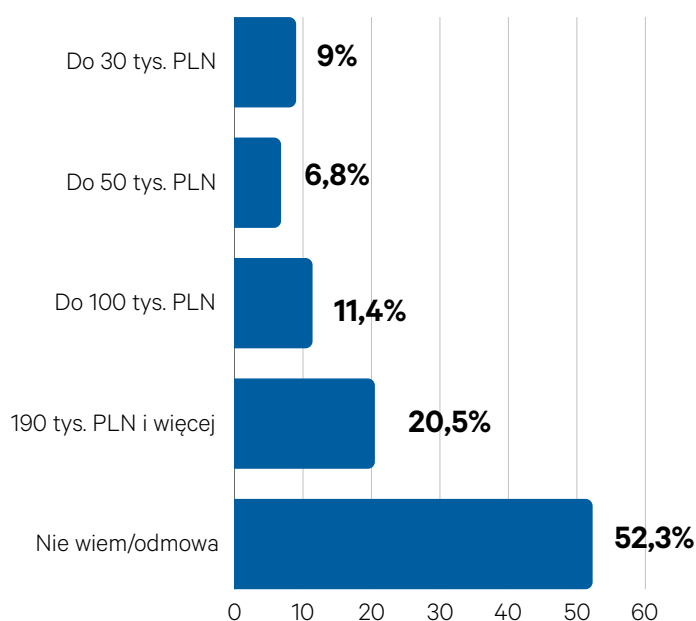

Aż 44 proc. firm z branży metalowej zмага się z nieterminowymi płatnościami, co prowadzi do zamrożenia środków finansowych w fakturach.

Średnia wartość zamrożonych kwot wynosi 100 000 zł, a w co piątej firmie jest to ponad 190 000 zł. W skrajnych przypadkach zaległości mogą sięgać nawet 1 mln złotych.

NAWET 100 TYS. PLN ZAMROŻONE W NIEPOPŁACONYCH FAKTURACH [MEDIANA]

Ile środków zdarza się mieć w zamrożonych, nieopłaconych fakturach?

KATARZYNA PYDYCH

general director Keralla Research:

„Zamrożone płatności to duży problem, który dotyka niemal połowę firm. To co prawda mniej niż w przypadku np. wytwórców opakowań (76 proc.), ale zamrożone kwoty są z kolei znacznie większe. Różnice wynikają przede wszystkim z wartości zamówień, bo w branży metalowej produkuje się m.in. cysterny, zbiorniki czy konstrukcje.”

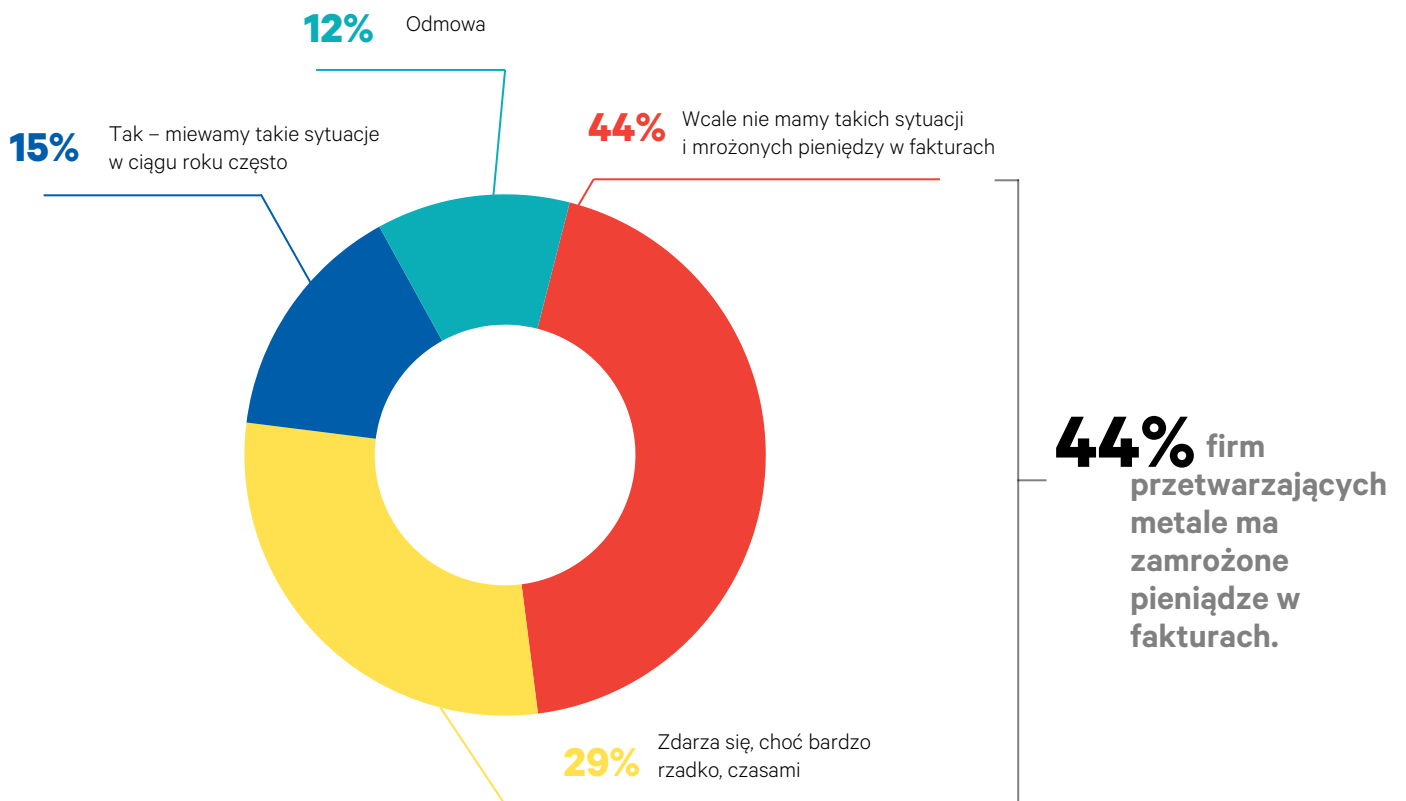
Nieterminowe płatności stają się poważnym wyzwaniem dla płynności finansowej przedsiębiorstw, szczególnie w branży, w której koszty surowców i energii są bardzo wysokie. Z badania wynika, że

15 proc. firm zмага się z tym problemem często, podczas gdy 29 proc. doświadcza tego rzadko,

ale niejednokrotnie w ciągu roku. Przeważająca większość firm czeka na zapłatę od 2 do 4 tygodni, jednak w skrajnych przypadkach może to trwać nawet 3 miesiące.

“

„W utrzymaniu płynności finansowej, zwłaszcza w sytuacji, gdy terminy płatności się wydłużają, może pomóc przedsiębiorcom faktoring. Firmy metalowe często działają na długoterminowych kontraktach, a faktoring daje im możliwość szybkiego dostępu do gotówki, co pozwala im na sprawne zarządzanie operacjami i rozwój. Faktor może też np. sprawdzić potencjalnego

kontrahenta i wziąć na siebie ryzyko jego niewypłacalności, a także zadbać o bezpieczeństwo transakcji eksportowych czy uchronić przed wahaniami kursów.”

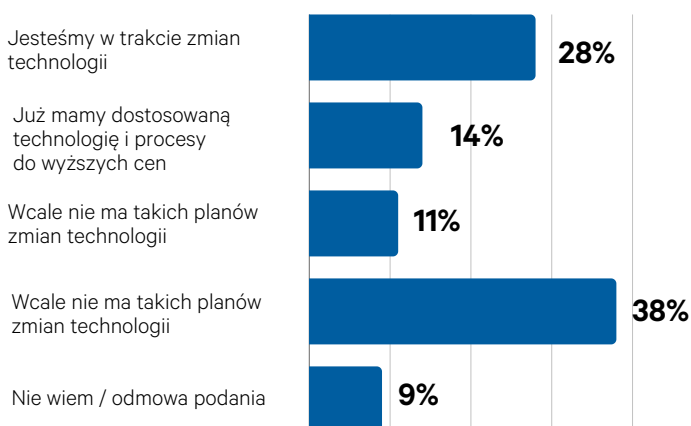
PIOTR TARAS

Dyrektor ds. finansowania biznesu
Bibby Financial Services

Nowe technologie – ostatnia deska ratunku dla branży metalowej?

Branża metalowa musi stawiać na technologie przyszłości, takie jak energooszczędność i Przemysł 4.0, które są kluczowe w 2024 roku. Z badania wynika, że 42 proc. firm z branży metalowej już inwestuje w nowoczesne technologie, aby sprostać rosnącym kosztom energii. Spośród nich 28 proc. przedsiębiorstw jest w trakcie przestawiania technologii na bardziej energooszczędną, a 14 proc. firm już wdrożyło nowe procesy produkcyjne. Co dziesiąta firma posiada plany dotyczące modernizacji, ale wdrożenia jeszcze się nie rozpoczęły. Ponad połowa badanych firm dostrzega więc konieczność inwestycji w bardziej zaawansowane linie produkcyjne, które mogą obniżyć zużycie energii i poprawić wydajność.

Czy przetwórcy metali przestawili technologię na nowszą i bardziej optymalną?

Mimo korzyści, 38% firm nie planuje inwestować w technologie energooszczędne.

“

Przyczyny są wielorakie. Poza rosnącymi kosztami energii, które są głównym wyzwaniem,

aż 36 proc. firm wskazuje na trudności w znalezieniu wykwalifikowanych pracowników.

Ponadto, wiele przedsiębiorstw koncentruje się teraz na poszukiwaniu nowych rynków

zbytu oraz odbudowie sprzedaży, co utrudnia inwestycje w kosztowne technologie energooszczędne. Brak odpowiedniego finansowania opóźnia w tej sytuacji decyzję o modernizacji technologii.”

KATARZYNA PYDYCH

general director Keralla Research

“

„Grupa firm, które nie inwestują w nowe technologie, będzie z czasem zanikać. Albo zostaną one wyparte z rynku przez konkurencję, która zdobędzie przewagi kosztowe, albo dostosują się, by utrzymać pozycję. Obecnie współpraca z innymi partnerami biznesowymi, zwłaszcza w ramach łańcuchów dostaw, często wymaga od firm wdrożenia innowacyjnych rozwiązań, by pozostać konkurencyjnym. Firmy, które tego nie zrobią, mogą nie liczyć na nowe kontrakty.

Przedsiębiorstwa, które traktują cyfryzację powierzchownie, poprzez zatrudnienie jednego specjalisty, bez głębszego zaangażowania w proces transformacji, mogą nie odczuć znaczących korzyści z wprowadzenia tych zmian. Ostatecznie te działania powinny być częścią większej strategii rozwoju, a nie tylko symboliczne.”

BARTOSZ MAJEWSKI

dyrektor Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii SGH

SEBASTIAN RYNKIEWICZ

Prezes Zarządu Centrum Promocji Innowacji i Rozwoju oraz koordynator Klastra Przemysłowego Evoluma

„Przemysł 4.0, będący odpowiedzią na rosnące wymagania rynku i konieczność zwiększania efektywności energetycznej, wprowadza automatyzację, digitalizację i zaawansowaną analizę danych, co staje się kluczowe dla firm przetwarzających metale, szczególnie w obliczu rosnących kosztów energii.

Nasze doświadczenia związane z przygotowaniem firm członkowskich Klastra Przemysłowego Evoluma (dawniej Klastra Obróbki Metali) do wyzwań Przemysłu 4.0 to m.in. realizacja projektu SmartKOM, który, miał na celu istotne wsparcie przedsiębiorstw w identyfikacji technologicznych wyzwań oraz wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań. Etap przygotowań obejmował trzy kluczowe obszary: zaawansowane technologie wytwarzania, digitalizację procesów oraz predykcję i wirtualizację operacji. Działania w ramach projektu, takie jak webinary, szkolenia, pokazy demolabów czy wizyty studyjne, wspierały rozwój firm oraz optymalizację procesów produkcyjnych do grudnia 2023r. Projekt o budżecie blisko 4 mln PLN, dofinansowany był z UE na kwotę 2,5 mln PLN.

W konsekwencji zdecydowana większość naszych producentów już dostosowuje linie produkcyjne do wyzwań związanych z rosnącymi cenami energii oraz wymaganiami nowoczesnej produkcji i jest obecnie w trakcie wdrażania zmian technologicznych, a spory procent posiada już odpowiednie procesy przystosowane do nowych realiów. Warto zauważyć, że przedsiębiorstwa ogólnie dość szybko zareagowały na zmieniające się warunki rynkowe i zaczęły wprowadzać rozwiązania, które już umożliwiają lub w niedługim czasie zaczną umożliwiać im utrzymanie konkurencyjności oraz efektywności produkcji.

Z drugiej strony zauważyliśmy, że choć nasze przedsiębiorstwa rozumiały potrzebę modernizacji i były otwarte na zmiany, napotykały często na trudności związane z kosztami inwestycji, dostępnością technologii lub potrzebą zdobycia odpowiednich kompetencji. Te bariery niekiedy powodowały opóźnienia we wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań.

Ostatnia grupa 38 proc. jak wynika z raportu to niestety to firmy, które nie planują żadnych zmian. Mogą one w przyszłości napotkać problemy związane z koniecznością drastycznej redukcji kosztów, presją klientów na elastyczność produkcji oraz zgodność z coraz bardziej rygorystycznymi normami środowiskowymi.

Podsumowując, choć znaczna część firm już wdraża technologie zgodne z Przemysłem 4.0, to wciąż duża liczba przedsiębiorstw nie jest jeszcze gotowa na zmianę, co może wpłynąć negatywnie na ich przyszłą pozycję rynkową. Transformacja w kierunku bardziej zautomatyzowanych, zintegrowanych i energooszczędnych procesów będzie kluczowa dla konkurencyjności i rozwoju firm przetwarzających metale w najbliższych

latach. To krok, którego nie można pominąć. Następnym jest zdecydowanie Przemysł 5.0, czyli kolejny etap ewolucji przemysłowej, który koncentruje się na współpracy pomiędzy człowiekiem a technologią w bardziej zrównoważony i spersonalizowany sposób, z naciskiem na zrównoważony rozwój, etykę i dobrostan ludzi, bo kiedy okazało się, że technologia się stabilizuje to często człowiek staje się najsłabszym ogniwem.”

PRZEMYSŁ 4.0: CZY OD CYFRYZACJI PRODUKCJI NIE MA ODWROTU?

BARTOSZ MAJEWSKI   PAWEŁ OKSANOWICZ

PODCAST

O badaniu

Badanie „Branża metalowa pod presją. Aktualne wyzwania i scenariusze rozwiązań” zostało przeprowadzone przez Keralla Research metodą CATI na reprezentatywnej grupie osób odpowiedzialnych za prowadzenie firmy (właściciel, kierownik) lub odpowiedzialnych za zakupy bądź rozwój. Na pytania odpowiadali producenci konstrukcji metalowych, elementów stolarki budowlanej, cystern, zbiorników i pojemników metalowych, firmy zajmujące się kuciem, prasowaniem, wytłaczaniem, walcowaniem oraz obróbką metali i nakładaniem powłok. Wśród badanych przedsiębiorstw znajdują się także producenci narzędzi, opakowań ze stali, drutu, łańcuchów, sprężyn, złączy, śrub oraz innych wyrobów metalowych. Badanie zrealizowano we wrześniu 2024 roku. Objęto nim 100 firm.

O Bibby Financial Services

Bibby Financial Services jest spółką faktoringową, częścią Bibby Line Group – niezależnej brytyjskiej grupy firm. Bibby Financial Services od ponad 30 lat dostarcza przedsiębiorcom różne narzędzia finansowe, wspierające stabilne funkcjonowanie i rozwój.

W Polsce firma funkcjonuje od 2002 roku. Pracuje w trzech oddziałach w Warszawie, Poznaniu i Katowicach, które swoim zasięgiem obejmują cały kraj. Firma jest niezależna od banków. Należy do Polskiego Związku Faktorów oraz największego międzynarodowego zrzeszenia faktorów International Factors Group.

Więcej na www.bibbyfinancialservices.pl

Kontakt dla mediów

Magdalena Szymańska

Human Signs

+48 510 491 298

m.szymanska@humansigns.pl

Podziel się raportem

Bezpłatna infolinia 0 800 224 229

www.bibbyfinancialservices.pl